



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 101/2014-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. februára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. Ď., a E. Ď., vo veci namietaného porušenia „základných práv podľa čl. 1 ods. 2 a čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, ods. 2, ods. 4, čl. 13 ods. 1, písm. a, ods. 3, čl. 16 ods. 1, ods. 2, čl. 19 ods. 1, ods. 2, ods. 3, čl. 2 ods. 1, čl. 26 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 až 4, čl. 47 ods. 2, ods. 3, čl. 48. ods. 2, čl. 149, Ústavy Slovenskej republiky, čl. 2, ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 8 ods. 1, ods. 2, čl. 13, čl. 14, čl. 17, Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 1 ods. 1, ods. 2, Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 1, čl. 2 ods. 1, ods. 2, čl. 3, čl. 5, čl. 6, čl. 7, čl. 8, čl. 10, čl. 12, čl. 22, čl. 25 ods. 1, čl. 28, čl. 29 ods. 2, ods. 3 a čl. 30 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a opčného protokolu k nemu, Medzinárodného dohovoru o ekonomických, sociálnych a kultúrnych právach, Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie na akomkoľvek základe, Medzinárodného dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému, alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu, či trestaniu a Medzinárodnému dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a opčného protokolu k nemu“, uznesením Okresnej prokuratúry Žilina č. k. 1 Pn 147/13-12 z 19. júna 2013, odmietavými listami Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. Kd 576/12-13 zo 7. februára 2013 a č. k. Kd 94/13-17 z 31. mája 2013 a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VI/2 Gd 205/13-5 z 24. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Ď. a E. Ď. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. októbra 2013 doručená sťažnosť J. Ď., a E. Ď. (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia *„základných práv podľa čl. 1 ods. 2 a čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, ods. 2, ods. 4, čl. 13 ods. 1, písm. a, ods. 3, čl. 16 ods. 1, ods. 2, čl. 19 ods. 1, ods. 2, ods. 3, čl. 2 ods. 1, čl. 26 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 až 4, čl. 47 ods. 2, ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 149, Ústavy Slovenskej republiky, čl. 2, ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 8 ods.1, ods. 2, čl. 13, čl. 14, čl. 17, Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 1 ods. 1, ods.2, Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1, čl. 2 ods. 1, ods. 2, čl. 3, čl. 5, čl. 6, čl. 7, čl. 8, čl. 10, čl. 12, čl. 22, čl. 25 ods. 1, čl. 28, čl. 29 ods. 2, ods. 3 a čl. 30 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a opčného protokolu k nemu, Medzinárodného dohovoru o ekonomických, sociálnych a kultúrnych právach, Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie na akomkoľvek základe, Medzinárodného dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému, alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu, či trestaniu a Medzinárodnému dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a opčného protokolu k nemu“*, uznesením Okresnej prokuratúry Žilina (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 147/13-12 z 19. júna 2013, odmietavými listami Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. Kd 576/12-13 zo 7. februára 2013 a č. k. Kd 94/13-17 z 31. mája 2013 a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. VI/2 Gd 205/13-5 z 24. septembra 2013.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že na základe podnetu im neznámej osoby boli preverovaní Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina ako poberatelia príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečovaním prevádzky osobného motorového vozidla. Sťažovatelia sa domnievajú, že postupom správnych orgánov došlo

k neprípustnému zásahu do ich základných práv a slobôd, keď im tieto orgány odmietli sprístupniť nimi požadované dokumenty na základe zákona č. 211/2000 Zb. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov. Podľa názoru sťažovateľov takýmto svojvoľným postupom správnych orgánov došlo k „aj k zneužívaniu právomoci verejného činiteľa v tejto veci pracovníkmi správneho orgánu“, preto sa obrátili s podnetom najskôr na okresnú prokuratúru, neskôr na krajskú prokuratúru a takisto aj generálnu prokuratúru. Orgány prokuratúry ich podnety považovali za neopodstatnené, a preto sú sťažovatelia presvedčení o tom, že postupom orgánov prokuratúry, hlavne generálnej prokuratúry, došlo k porušeniu ich označených práv a slobôd.

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd nálezom sťažnosti vyhovel, vyslovil porušenie označených práv podľa Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“), Protokolu č. 12 k dohovoru a ustanovení Všeobecnej deklarácie ľudských práv a ďalších právnych predpisov nečinnosťou orgánov prokuratúry... postupom a rozhodnutím okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 147/13-12 z 19. júna 2013, odmietavými listami krajskej prokuratúry č. k. Kd 576/13-12 zo 7. februára 2013 a č. k. Kd 94/13-17 z 31. mája 2013 a generálnej prokuratúry č. k. VI/2 Gd 205/13-5 z 24. septembra 2013, napadnuté rozhodnutia, listy zrušil, veci vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal sťažovateľom primerané finančné zadost'účinenie každému v sume po 7 500 €.

K sťažnosti nebolo priložené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľov v konaní pred ústavným súdom. Sťažovatelia však ako prílohu k sťažnosti pripojili kópiu ich žiadosti o poskytnutie právneho zastúpenia Centrom právnej pomoci Žilina (ďalej len „centrum právnej pomoci“), ktorým požiadali centrum o ustanovenie právneho zástupcu. Ústavný súd v súčinnosti s centrom právnej pomoci zistil, že centrum právnej pomoci rozhodnutím sp. zn. 9119/2013 zo 4. decembra 2013 sťažovateľom nepriznalo nárok na poskytnutie právnej pomoci, preto sťažovateľov vyzval na odstránenie nedostatku sťažnosti – doplnenie splnomocnenia na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

Sťažovatelia podaním doručeným ústavnému súdu 3. januára 2014 poukázali na svoju finančnú situáciu a požiadali ho o ustanovenie právneho zástupcu, a to aj napriek tomu, že ústavný súd v minulosti, konkrétne v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 370/2012 výzvou z 5. júna 2012 a v konaní sp. zn. II. ÚS 109/2013 výzvou zo 14. septembra 2012, sťažovateľov výslovne upozornil, že v zmysle príslušných zmien Občianskeho súdneho poriadku, ako aj zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi ústavný súd nemá právomoc ustanoviť advokáta na konanie pred ústavným súdom v inej ako trestnej veci.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov o namietanom porušení ich označených práv postupom a rozhodnutiami orgánov prokuratúry v súvislosti s neposkytnutím informácií o podnecovateľovi správneho konania správnymi orgánmi.

Ústavný súd konštatuje, že od povinného zastúpenia advokátom, ktoré vyžaduje ustanovenie § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, nie je možné upustiť.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že sťažnosť sťažovateľov v predmetnej veci nespĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti, keďže i napriek výzve ústavného súdu sťažovatelia nepredložili ústavnému súdu kvalifikované splnomocnenie na svoje zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

Keďže sťažnosť nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, pričom sťažovatelia ani po výzve ústavného súdu konkrétne nedostatky svojej sťažnosti neodstránili, k sťažnosti nebolo pripojené kvalifikované splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, pričom od povinného zastúpenia advokátom (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde) v konaní pred ústavným súdom nemožno upustiť, ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že odmietnutie podania pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí neznamená prekážku rozhodnutej veci v zmysle § 24 písm. a) v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, takže v prípade splnenia všetkých náležitostí predpísaných zákonom zostáva sťažovateľom zachovaná možnosť domáhať sa ochrany označeného základného práva novým kvalifikovaným návrhom na začatie konania pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. februára 2014